

Motion till riksdagen 2013/14:So632

av **Margareta Larsson (SD)**

Överklaga beslut från Ersättningsnämnden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en möjlighet att överklaga beslut av Ersättningsnämnden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en uppföljning av avslag på ansökan om ersättning ska ske.

Motivering

Riksdagens beslut 2012 att de som vanvårdats av samhället ska kunna söka ersättning hos Ersättningsnämnden har i efterhand visat tankeväckande brister. Det beslut som togs var enligt min mening ett illa genomtänkt förslag som i hast beslutades utan en närmare analys. Enbart mycket grov vanvård skulle enligt förslaget ligga till grund för ersättning varför Sverigedemokraterna anade att många sökande personer riskerade bli utan ersättning. I dagsläget har denna farhåga visat sig besannas då ersättning uteblivit om den systematiskt psykiska terrorn och våldet varit mer framträdande än det fysiska våldet – även om det fysiska våldet gett men för livet. Även socialtjänstens svek mot barnen som medvetet tagit parti för fosterföräldrarna, trots vetskap om annat, är enligt min mening något som ska anses som grov vanvård som är ersättningsberättigande. Det spår som finns av fysisk och psykisk misshandel innebär i de flesta fall ett livslångt lidande som påverkar förmåga till nära relationer, ett fungerande arbetsliv och en söndertrasad självbild. Det är ett handikapp som medför ett icke fungerande socialt liv till följd av en mängd psykosomatiska sjukdomar.

I dagsläget har framkommit ett flertal fall som blivit nekad ersättning då nämndens ledamöter, efter riksdagens riktlinjer, inte ansåg misshandeln till-

Fel! Okänt namn på

räckligt fysiskt grov. Med andra ord anses exempelvis inte grov psykisk misshandel likvärdigt med fysiska övergrepp. I dag har vi trots allt kännedom om att den psykiska misshandeln till viss del kan skada lika mycket som fysisk bestraffning. Vissa som upplevt långvarig grov psykisk misshandel anser även detta värre än att fysiskt misshandlas då själslig misshandel aldrig syns utanpå.

Med anledning av att Ersättningsnämnden är den enda i sitt slag, endast har propositionen att utgå från, det inte finns någon vägledande praxis från högre rätt och att flertalet av nämndens ledamöter inte är lagfarna, bör det införas en möjlighet för den person som fått avslag att överklaga beslutet till förvaltningsdomstolarna. I synnerhet om man tänker sig att möjligheten till ersättning förlängs eller att Ersättningsnämndens mandat förlängs, är det av vikt att det införs en fast praxis som klargör rättsläget och sätter upp riktlinjerna för när och varför ersättning ska utgå.

Slutligen brister lagförslaget i att man inte förstod vikten av att söka upp människor som fått avslag från Ersättningsnämnden. Denna brist på psykologiska insikter är oroväckande med tanke på att en människa som intervjuas i nämnden dels är nervös över om man kommer uppfattas som trovärdig och dels att de smärtsamma minnen man blottar för främmande människor river upp minnen och känslor, vilka man sedan ensam förväntas hantera efter ett eventuellt avslag. Ett sådant scenario förefaller återigen bli en repris från barndomen av att inte bli trodd eller att vanvården nonchaleras. Dessa människor blir därmed utan upprättelse och tenderar att bli lurade och svikna av samhället än en gång. Undertecknad anser att det är viktigt att de personer som får avslag, utöver de åtgärder som föreslås i en annan motion om personlig kontakt vid överlämnandet av avslag, även erbjuds obegränsad psykologhjälp och samtalsstöd. Vidare bör även, om personen avvisar hjälp, uppföljning ske genom personlig kontakt med jämna mellanrum under några år.

Avslutningsvis har människan olika förmågor till att minnas och uttrycka sig på så vis att nämnden förstår hur upplevelserna har påverkat en i livet. De som därmed har en bra verbal förmåga har större chans till ersättning än en person som, av olika omständigheter, inte kan uttrycka sig lika tydligt, målade och konkret. Till detta ska tilläggas att en stor del av de människor som svettats i Ersättningsnämnden kan ha varit påverkad av starka lugnande mediciner mot ångest för att överhuvudtaget klara av att blotta sig.

Jag anser därmed att förändringar snarast inleds enligt motionens intentioner.

Stockholm den 3 oktober 2013

Margareta Larsson (SD)